

MISIUNEA IFOR/NATO

- Bosnia și Herțegovina (martie – decembrie 1996) -

Consiliul de Securitate al ONU, prin Rezoluția 1031 din 1995, a mandatat NATO să asigure aplicarea prevederilor Acordului de pace de la Dayton. Pentru aceasta, NATO, prin ARRC (Allied Rapid Reaction Corps/Corpul Aliat de Reacție Rapidă), a lansat o vastă operație, numită „Joint Endeavour”. La data de 20.10.1995 a fost constituită forța internațională IFOR (Implementation Force/Forța de Implementare), la care au fost invitate să participe și state nemembre NATO. Efectivul total al IFOR de 60.000 de militari, din care 45.000 din state membre NATO și 15.000 din țări nemembre, a fost structurat pe 3 grupări operativ tactice de nivel divizie, conduse de un comandament de corp dispus la Sarajevo. Mandatul pentru un an al IFOR era să asigure: menținerea păcii, retragerea forțelor și armamentelor și reluarea unei vieți normale, refacerea infrastructurii rutiere, feroviare și a aerodromurilor, desfășurarea în bune condiții a alegerilor generale prevăzute în septembrie 1996.

În conformitate cu Hotărârile Parlamentului, nr. 23 și 43/1995 și Hotărârea de Guvern nr. 63 din 07.02.1996, începând cu 08.03.1996 România a participat la misiune cu 1 batalion de geniu (Batalionul 96 Geniu cu un efectiv de 200 militari). În baza Ordinului de zi nr. 2 din 18.02.1996 al Ministrului Apărării Naționale, Batalionul 96 Geniu a primit de numirea de "Dr. Joseph Kruzel". Joseph Kruzel, diplomat american decedat pe timpul unei misiuni de pace în fosta Iugoslavie a fost unul din susținătorii intereselor de securitate ale României.

Misiunea de bază a batalionului a constat în asigurarea libertății de mișcare a forței militare internaționale în teatrul de operații și a inclus:

- activități de cercetare la minare și deminare;
- recunoașteri ale locurilor în care forțele proprii sau alte forțe urmau să îndeplinească misiuni;
- reparații, întrețineri și construcția de drumuri și poduri;
- lucrări de terasamente, fortificații și mascare;
- intervenții pe rutele IFOR în caz de înzăpeziri sau calamități naturale;
- construcții și reparații de clădiri.

Geniștii români au îndeplinit o gamă diversă de misiuni (124 la număr), diferite ca amploare, complexitate și durată, pe întreg teritoriul Bosniei-Herțegovina, într-o arie deosebit de mare (peste 350 km de la Nord la Sud și peste 300 Km de la Est la Vest), atât în Republica Srpska, cât și în Federația Croato-Musulmană.

MISIUNEA SFOR/NATO

– Bosnia și Herțegovina (decembrie 1996 – noiembrie 2004) –

În pofida rezultatelor bune privind instaurarea păcii și revenirea la o pace normală în Bosnia-Herțegovina, realizate în timpul misiunii IFOR, după încheierea mandatului acesteia în decembrie 1996, Consiliul Alianței Nord Atlantice a decis prelungirea duratei prezenței forțelor NATO pe acest teritoriu.

Astfel, din 20.12.1996, când a expirat mandatul IFOR, sarcinile fostei misiuni au fost transferate unei noi misiuni, denumite SFOR (Stabilisation Force/Forța de Stabilizare), operația primind numele de „Joint Guardian”. Misiunea SFOR organizată de NATO a fost autorizată de Consiliul de Securitate ONU la 12.10.1996 și a primit mandatul de a preveni reizbucnirea conflictului, de a continua procesul de pace, de a sprijini organizațiile civile nonguvernamentale, de ajuta la reîntoarcerea refugiaților și de a coopera cu Forța Internațională de Poliție a Națiunilor Unite/United Nations International Police Task Force, precum și cu Tribunalul Penal Internațional pentru fosta Iugoslavie/International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia.

Efectivele inițiale ale SFOR au fost de 32.000 militari, aproximativ jumătate decât a avut IFOR, apoi, pe măsura detensionării situației, în anii următori acestea au scăzut ajungând la 12.000 militari la începutul anului 2003. Pe lângă țările membre NATO au continuat să participe cu trupe și țări din afara tratatului.

În urma Hotărârii Parlamentului României nr. 25 din 1996 și a Hotărârii Guvernului României nr. 73 din 14.03.1996, Batalionul 96 Geniu "Dr. Joseph Kruzel" a rămas să facă parte din SFOR pe o perioadă de 18 luni. În iunie 1998, această perioadă a fost prelungită 1 an până în iunie 1999. Batalionul a cunoscut o nouă subordonare, realizându-se o grupă de legătură între unitatea românească și LANDCENT (Forța Terestră a NATO din Europa din aceea perioadă), care înlocuise ARRC, fostul eșalon superior pe timpul misiunii IFOR.

Ca urmare a reducerii treptate a efectivelor SFOR, s-au diminuat și efectivele românilor angajați în SFOR și au apărut subunități noi, precum un pluton de poliție militară, o celulă națională de informații, precum și noi funcții pentru ofițerii români în comandamentul principal din Sarajevo.

Misiunea SFOR, aflată inițial sub egida NATO a trecut în **noiembrie 2004** sub egida Uniunii Europene (**EUFOR**), misiunea luând denumirea de **ALTHEA**.

Rezerva Strategica SFOR/KFOR.

Reprezintă o rezervă mobilă de forțe, care poate fi desfășurată rapid, și care poate acționa pe teritoriul Bosniei - Herțegovina sau al provinciei Kosovo, în scopul:

- de a răspunde la o situație de criză sau o creștere sensibilă a tensiunii în zonă;
- de a asigura, la cerere, protecția forțelor din compunerea SFOR și KFOR;
- de a îndeplini unele misiuni care necesită forțe suplimentare față de cele aflate în prezent în teatru, după întrebuintarea rezervelor tactice și operative;
- executarea unor demonstrații de forță cu scop de descurajare.

În baza Hotărârii Parlamentului României nr. 9 din 09.06.1997, s-a aprobat participarea României la constituirea Rezervei Strategice pentru Forța de Stabilizare din Bosnia - Herțegovina (SFOR) cu forțe și mijloace din Ministerul Apărării Naționale constând într-un batalion de infanterie format din 400 militari, 2 avioane de transport C-130 Hercules, "la chemare" și o grupă de stat major formată din 10 ofițeri.

Prin Hotărârea Parlamentului României nr. 5 din 24.03.1998, s-a aprobat suplimentarea, de la 300 la 400 de militari (inclusiv grupa de stat major), a efectivelor batalionului de infanterie și s-a renunțat la oferta de avioane de transport ca urmare a negocierilor purtate pe timpul conferințelor de generare a forței.

Prin Hotărârea Parlamentului României nr. 3 din 08.03.2000, s-a aprobat extinderea mandatului doar pentru Batalionul 26 Infanterie din rezerva SFOR pentru a executa misiuni și în sprijinul Forței de Menținere a Păcii din Kosovo (KFOR).

Termenul de dislocare în teatrul de operații al forțelor din cadrul Rezervei Strategice SFOR/KFOR a fost stabilit la 14 zile.

Structura forțelor și principalele categorii de tehnică și armament din dotarea Batalionului 26 I. "Neagoe Basarab": 59 ofițeri, 11 maiștri militari, 61 subofițeri, 269 militari angajați cu contract, total 400 militari.